

Alexandru cel Mare

🕒 Un mozaic din Pompei, reprezentându-l pe Alexandru (stânga) în bătălia de la Issus. Darius, în centru, este pe punctul de a-și părăsi carul de luptă și de a fugi de pe câmpul de bătălie. După această bătălie, Alexandru a respins ofertele de pace ale lui Darius.

🗺️ Planul de luptă de la Granicus în care macedonenii au cucerit vestul Asiei Mici, în mai 334 î.Hr. Alexandru a condus atacul cavaleriei, venind dinspre dreapta pentru a lovi în plin armata persană.

Cuceririle spectaculoase ale lui Alexandru cel Mare i-au făcut pe greci stăpâni ai Orientului Apropiat. Deși imperiul lui Alexandru s-a destrămat după moartea sa, domnia lui a schimbat istoria întregii regiuni.

Alexandru cel Mare a fost, fără îndoială, un geniu, însă a fost și norocos, deoarece a moștenit de la tatăl său, Filip al II-lea al Macedoniei, tronul și o poziție care îi conferea o mare putere. Filip crease o armată puternică de cavalerie grea și sulițași, ceea ce făcea ca Macedonia să fie puterea supremă în Grecia. După victoria pe care a obținut-o la Chaeronea (338 î.Hr.), asupra locuitorilor Atenei și ai Tebei, majoritatea orașelor importante ale Greciei au fost ocupate de Macedonia, și au devenit astfel baze de pregătire în planurile regelui de a invada Persia (Iranul de azi.) Câteva detașamente se aflau deja pe drum când Filip a fost asasinat în anul 336 î.Hr.

Sperând că moartea regelui va slăbi Macedonia, locuitorii orașelor mari s-au revoltat imediat. Însă, urmașul lui Filip, Alexandru, în vârstă de 20 de ani, i-a zdrobit cu cruzime. La opoziția încăpățânată a locuitorilor Tebei, orașul a fost distrus până la temelii, iar cetățenii săi au fost înrobiți. În 334 î.Hr. Alexandru s-a îndreptat către Asia Mică (Turcia de azi), cu o armată puternică, de 35000 de soldați.

Riscuri mari

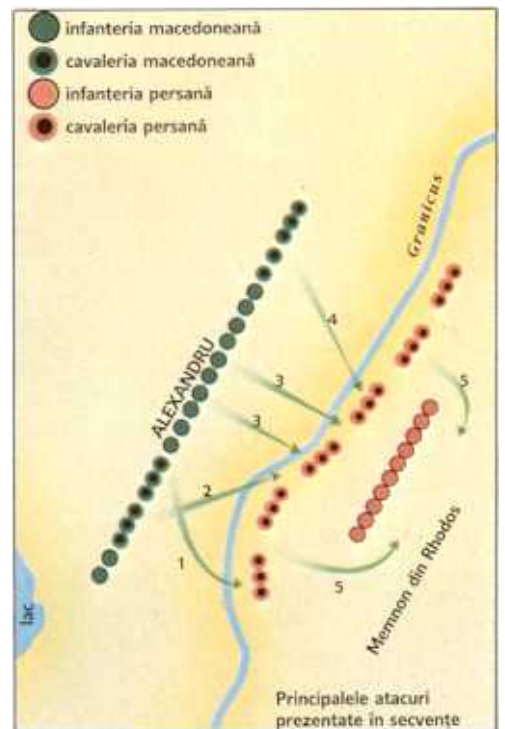
Inviazia a fost periculoasă – Imperiul Persan era vast, iar armata sa era mult mai mare decât cea a lui Alexandru. Imperiul era mai slab

🕒 În 326 î.Hr., trupele lui Alexandru au traversat râul Indus spre India, pe un pod de bărci similar cu cel prezentat aici.

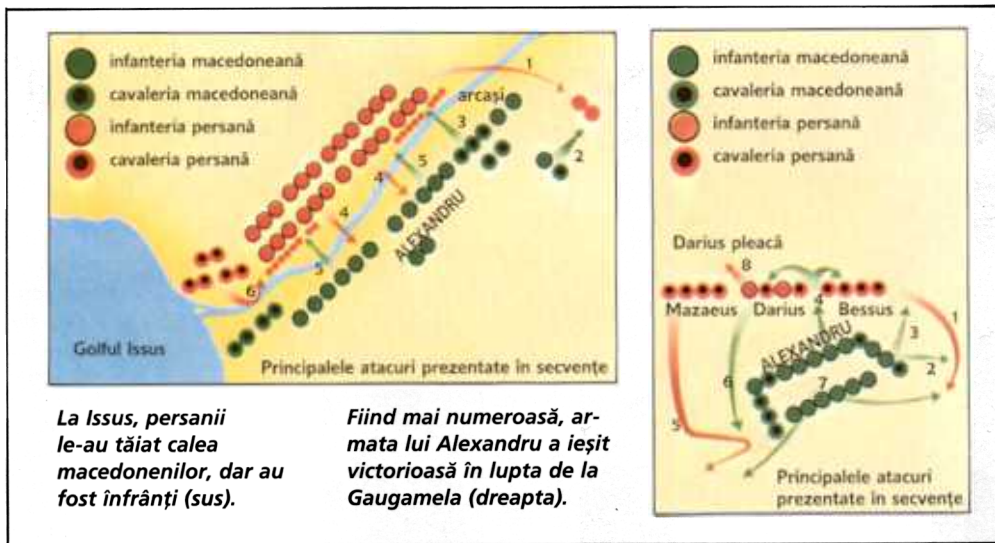
deciât o sugera suprafața sa, făcând mari eforturi de a se menține unit. Mai mult decât atât, calitățile superioare de luptători ale grecilor erau recunoscute de persi, care doreau întotdeauna să-i angajeze ca mercenari.

Prin invadarea Persiei, Alexandru punea în aplicare un proiect mai vechi al grecilor. Viteza cu care se mișcau era esențială, deoarece suportarea cheltuielilor pentru întreaga armată macedoneană era o adevărată povară. Filip murise, lăsând în urmă datorii și, în ciuda împrumuturilor recente, Alexandru n-a putut menține flota greacă în stare de funcționare. Era nevoie disperată de victorie și pradă de război.

Alexandru a obținut prima victorie asupra unei forțe persane, la Granicus. Orașele grecești din Asia Mică, subjugate până la acea dată de Persia, l-au întâmpinat. Continuându-și marșul, Alexandru a ajuns la Gordium, unde i s-a arătat un nod foarte complicat. Se credea că cel care va desface "nodul gordian" va deveni stăpânul Asiei. Există variante diverse despre ce a făcut Alexandru în continuare, însă, potrivit celei mai populare legende, acesta și-a scos pur și simplu sabia și a tăiat nodul.

Strategia inițială a lui Alexandru a fost să se îndrepte spre sud, să ocupe orașele cu un comerț înfloritor din Fenicia și să distrugă

stil și nici includerea multor persani în guvern și în armată. Dar când aceștia au amenințat că se vor întoarce acasă, Alexandru i-a convins să rămână, ei luând parte la ceremonia prin care se sărbătorea "Mariajul dintre Est și Vest", în cadrul căreia se spune că 9000 de macedoneni s-au căsătorit cu femei din Asia. Încercarea lui Alexandru de a uni Grecia și Persia este uneori considerată un act de idealism vizionar, dar se poate să fi fost simplu realism: era nevoie de ambele popoare pentru a menține imperiul întreg.

Alexandru a murit brusc, în 323 î.Hr. Încă nu împlinise 33 de ani. Imperiul a fost împărțit între generalii săi, dar limba și cultura greacă s-au păstrat doar în orașele fostului imperiu. De-a lungul perioadei romane și mult timp după aceea Estul avea să aparțină grecilor. Alexandru a fost considerat, atât în istorie cât și în folclor, cel mai mare cuceritor tânăr.

flota inamică. Armata sa a fost blocată de o armată persană mult mai mare, condusă de împăratul Darius, însă persanii au fost atrași în capcană și în final copleșiți de atacul cavaleriei. Darius însuși a fugit, lăsându-și familia în mâinile lui Alexandru. Ca de obicei, Alexandru a condus atacul.

Îndreptându-se spre sud, Alexandru a fost silit să asedieze faimosul oraș de la malul mării, Tyr, timp de șapte luni. După aceasta, avansarea a devenit mai ușoară, iar în 332 î.Hr., Alexandru a ocupat Egiptul, atunci provincie persană. Acolo a fost încoronat faraon și a fost condus la oaza Siwa, unde a fost numit fiu al zeului Amon.

Obsesia

Apetitul pentru cuceriri al lui Alexandru a devenit evident prin modul în care a respins ofertele de pace ale lui Darius, care i-a oferit teritorii imense. Alexandru a continuat lupta, îndreptându-se spre nord și nord-est și țintind spre inima imperiului. Lupta decisivă a avut loc la Gaugamela (Arbela), unde persanii au fost încă o dată învinși. Marele oraș Babylon a fost ocupat, iar capitala persană, Persepolis, a fost jefuită și incendiată. Alexandru și-a însușit tezaurul regal persan, punând astfel capăt dificultăților financiare care rămăseseră în urma domniei tatălui său.

În ciuda acestor triumfuri, războiul nu luase încă sfârșit. Alexandru l-a urmărit pe

Darius, iar când împăratul a fost asasinat de propriii săi susținători, Alexandru l-a detronat pe uzurpatorul Bessus, succesorul lui Darius. Au urmat campanii lungi și grele pentru cucerirea regiunilor întinse din estul imperiului persan. Dar Persia nu îi era de ajuns: Alexandru și-a condus armata prin Hindu Kush și în valea Indus (Pakistanul de azi). Macedonienii l-au învins pe regele Porus (326 î.Hr.), Alexandru intenționând să ajungă în India. Războinici înverșunați, indienii au opus rezistență, iar Alexandru s-a hotărât cu greu să se întoarcă din drum.

Acum Rege al Regilor și Stăpân al Asiei, Alexandru a adoptat veșminte persane și a insistat să i se aducă onoruri divine. Aceasta putea fi considerată megalomanie, sau adoptarea unei politici conștiente, care era cea mai bună metodă de guvernare a unui imens imperiu cosmopolit. Trupele macedonene ale lui Alexandru nu aveau noul său

Un manuscris persan (jos) îl prezintă pe Alexandru ca "Iskander", unul dintre eroii legendari ai Islamului. O reprezentare europeană din secolul XVI a victoriei lui Alexandru, de la Issus (dreapta).

DATE IMPORTANTE

334 î.Hr.

Alexandru îl înfrânge pe persani la Granicus.

333 î.Hr.

Alexandru îl învinge pe Darius la Issus

331 î.Hr.

Darius înfrânt la Gaugamela

330 î.Hr.

Persepolis este capturat; Darius este asasinat

330-327 î.Hr.

Cucerirea imperiului persan de est

326 î.Hr.

Macedonienii ajung în India, îl înving pe Porus, Alexandru este obligat să se întoarcă.